

minder gevaarlijk te zijn, daar er tot dus verre geen doodelijk afgeloopen geval blijkt te zijn voorgekomen. Zeker zou men bij het onjuist voeren der snede het voetgewricht kunnen openen en daardoor de kunstbewerking bederven. De vertoonde lijderes kan $\frac{1}{2}$ uur lang loopen, hoezeer zij een weinig bruikbare stelt bezit. De vroeger aanwezige verschuiving aan den talus is geheel verdwenen. M. P^o.

AMPUTATIO SPONTANEA ANTIBRACHII SINISTRI.

— In het *Petersburger Medicinischer Zeitschrift*, Hft. I. 1861 (een nieuw orgaan, bestemd om de wetenschappelijke werkzaamheid en klinische ervaringen der Russische Geneesheeren meer algemeen in het Buitenland bekend te maken) komt, onder bovengenoemden titel eene mededeeling voor van Dr. LINGEN over een aangeboren defect van den linker voorarm, waargenomen bij een meisje van 4 dagen, dat in het door Graaf KUSSELEFF BESBORODKO' gestichte gebouw, ter verpleging van minnen en jonggeborenen, werd opgenomen. — De linker opperarm en het elleboogsgewricht waren normaal gevormd, doch in plaats van den voorarm vertoonde zich slechts een $2\frac{1}{2}$ duim lange stomp, waaraan nog geringe sporen van *radius* en *ulna* waren op te merken. — Het kind kon de stomp buigen en uitstrekken. — De moeder verklaarde, vóór dit kind vroeger drie volkomen goed gevormde kinderen te hebben gebaard, doch, in deze hare laatste zwangerschap, in eene der eerste maanden daarvan, te zijn geschrikt van een bedelaar, die slechts één arm had, terwijl zij ook in de laatste maand der graviditeit was gevallen, zonder zich daarbij bijzonder te hebben beschadigd. — De partus was natuurlijk en gelukkig verlopen en ook de vroedvrouw getuigde, dat er buiten de normaal gevormde placenta niets buitengewoons door de uterus was uitgedreven. — Het aangevoerde geval leverde alzoo wel genee positieve bewijzen tot bevestiging der zoogenaamde *afsnorings-theorie* in utero, die op de meening eener primaire ontwikkelingsstoornis voor deze gevallen het overwigt heeft verkregen, maar Schr. meent nogtans het door hem waargenomen geval, uit de overeenkomst daarvan met analoge gevallen waarvan de *afsnoring* positief is bewezen — evenzoo tot bovengenoemde oorzaak te moeten terugbrengen. K.

CHLORAS POTASSAE ALS ANTISEPTICUM EN DESINFECTANS.

— In verbinding met *glycerine* is de chloras potassae korten tijd geleden aanbevolen als desinfectans bij *ulcera putrida* —; evenzoo heeft men den antiseptischen invloed der *chloras potassae* geroemd bij *ozaena scrofulosa*. — De *Gazette des Hôpitaux Italiens* nu vermeldt eene analoge werking van het genoemde zout tegen *putriden adem*; een verschijnsel, dat wel aan sommige individuen als idiosyncrasie eigen schijnt, zonder duidelijk uitgedrukte meer nabijliggende oorzaak; doch waarvan de oorzaak in 9 van de 10 gevallen evenwel in de maag of het darmkanaal ligt. — In zóodanige gevallen nu, waarbij zeer zeker dikwerf de hulp van den huisarts wordt ingeroepen, roemt men de *chloras potassae* als een eenvoudig, spoedig helpend en zeker geneesmiddel.

Men neme, drie uren na den maaltijd, een paplepel van de volgende oplossing: chlorat. potassae 6 grammen (= dr. $1\frac{1}{2}$) aq. saccharatae 120 grammen (unc $4\frac{1}{2}$). Tevens spoele men vóór het doorslikken er den mond mede. — (*Bulletin Général de Thérapéut.*, 30 Juillet 1861.) K.

Beiträge zur Kinderheilkunde von Dr. E. HENOCH Berlin, 1861.

Deze bijdragen hebben haar ontstaan te danken aan eene polykliniek voor zieke kinderen, die Dr. HENOCH den 12den Januarij 1860 in zijne eigene woning opende. Dat deze onderneming, in weerwil van de vele gelegenheden, die er te Berlijn bestaan voor de geneeskundige behandeling van behoeftige kinderen, gelukkig slaagde, bewijst het getal der jeugdige lijders, waarvoor in de eerste 8 à 9 maanden van het bestaan dezer polykliniek hulp gevraagd werd. Dit bedroeg namelijk 426, waarvan 243 gevallen genezen werden, 27 doodelijk aflieden, 12 in behandeling bleven, 99 zich aan verdere behandeling onttrokken, enz. Het bovenstaand werkje bevat een overzicht van de naar de verschillende stelsels van organen in groepen verdeelde ziektegevallen, waarvan de belangrijkste meer breedvoerig besproken werden. Het munt vooral uit, gelijk al de vroegere werken des Schr., door eene praktische rigting, en herinnert zoowel door zijn vorm als door zijn inhoud, vooral aan de bekende *Klinische Ergebnisse en Klin. Erfahrungen und Beobachtungen* in 1846 en 1851 door denzelfden Schr. verzameld en door ROMBERG uitgegeven. Diagnostiek en therapie nemen eene ruimere plaats in dan pathologisch anatomisch onderzoek, waarvoor de gelegenheid in eene polykliniek minder gunstig is. De omstandigheid dat in dit werkje juist niet alleen de meest gevaarlijke, snel verloopende ziektegevallen van den kinderlijken leeftijd, die in de handboeken doorgaans met eene zekere voorliefde worden behandeld, den hoofdinhoud uitmaken, maar ook de meer gewone, die den Geneesheer dagelijks onder de oogen komen, zoo als bijv. diarrhoea, bronchitis, chronische huidziekten enz. uit een praktisch oogpunt besproken worden, zal de oorzaak zijn, waarom het door velen met belangstelling zal gelezen worden.

Onder de belangrijke opmerkingen, die wij bij het doorlezen aantreffen, noemen wij die over het braken bij hersenziekten (bl. 9), over de geruischen in den schedel (bl. 170), over de paralyzen bij syphilitische kinderen (bl. 192), het geval van Addison'sche ziekte bij een 12jarigen knaap (bl. 200) enz.

Wij veroorloven ons ten slotte een gedeelte over te nemen van de beschrijving der *atrophia infantum* ten gevolge van algemeene tuberculose, gelijk die op bl. 62 te vinden is, als een voorbeeld hoe juist en natuurlijk de Schr. weet te schilderen. — Uit de teruggeslagen doeken, waarin de moeder haar kind zorgvuldig gewikkeld heeft, kijkt een bleek, naar anderen puntig toeloozend gelaat met scherp geteekende beenachtige uitsteeksels, de oogen wijd geopend met strakken blik, of half gesloten met eene matte uitdrukking, het beeld van volkomene indolentie, die slechts van tijd tot tijd door een pijnlijk, doch als ware het onbewust plooijen der gerimpelde gelaatstrekken en door een zwak geschreeuw of heesch gekerm afgebroken wordt. De bewegingen van het hoofd zijn langzaam, elk bevijs van de levendigheid, die men bij gezonde kinderen zoo gaarne ziet, wordt gemist. En toch is het aangezigt slechts het voorspel van het schrikbarende schouwtooneel, dat het onderzoek van het ontbloote ligchaam oplevert, en dat inderdaad, door de huiselijke omstandigheden, waarin het zijn oorsprong heeft, somtijds een waarlijk tragischen indruk maakt. De aardvale slappe huid hangt als een lap aan en over de beenderen, waarvan vooral de schouderbladen, wervelen, ribben, darmbeenderen, de omtrekken van het skelet duidelijk teekenen;

aan den hals en den buik vormt de huid groote plooijen, die ten gevolge van het verlies van contractiliteit, even als bij de aziatische cholera lang haren vorm behouden, terwijl de onderliggende spieren, bijv. de gastrocnemii, als slappe dunne strengen te voelen zijn," enz.

Wij gelooven dat het niet noodig is hier meer bij te voegen om dit werkje aan de aandacht onzer landgenooten aan te bevelen.

J. P. G.

Zakboekje voor de toevallen, behandeling en herkenningmiddelen der voornaamste vergiften uit het delfstof-felijk-, planten- en dierenrijk, ten dienste van Geneesheeren en Apothekers. Groningen, Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, 12°. 63 bladzijden.

Zakboekjes, memoranda, of hoe men die extracten der geneeskundige wetenschap moge noemen, zijn voorzeker, zelfs wanneer ze met de vereischte zorg zijn zamengesteld, voor den gevormden geneeskundige onnoodig, en voor den leerling onduidelijk en daarom vaak nadeelig. — Het hier aangekondigde onderscheidt zich daarenboven nog door groote onnaauwkeurigheid, onvolledigheid en slordige samenstelling.

Het boekje bevat in vier kolommen eene tabellarische opgave van de namen van eenige vergiften, de toevallen, behandeling en herkenningmiddelen. — In de eerste kolom wordt de brilslang eens als zoodanig vermeld, en een paar regels verder als cobra di capello; worden de mosselen eenmaal vermeld onder dezen naam, en eens onder dien van mytilus edulis; onder de plantaardige vergiften worden, nevens sterk werkende, eenige vermeld, wier werking onbeduidend is; terwijl men bij de opgave der minerale vergiften tevens eene opgave vindt van hunne samenstelling, waaruit men ziet, dat bijv. nitras hydrargyrosus bestaat uit kwik en zuurstof. — In de tweede kolom leest men, dat vergiftiging door bittere amandelen, alcohol, belladonna, nicotiana, nux vomica en upas antiar zich door dezelfde verschijnselen openbaart, en ook dat delphinine, solanine en strychnine dezelfde verschijnselen aanbieden. — In de derde kolom wordt, onder anderen, bij strychnine dezelfde behandeling voorgeschreven als bij solanine, wordt bij vergiftiging door morphine en nicotine het gebruik van plantenzuren aangeraden, en bij lood- en zinkvergiftiging en bij worstvergiftiging de toediening van zwavellevers en aqua hydrosulphurata, terwijl bij dolle-hondsbeet het uitsnijden der blaasjes van MAROCHETTI wordt aangeprezen. — De vierde kolom bevat, behalve eene slechte opgave van eenige reagentia voor minerale vergiften, de opmerkingen, dat de schermdragende planten, die onder water wassen, meestal vergiftig zijn, dat onderscheidene narcotische planten paarsche stengels hebben, en dat het speksel van dolle dieren van eenen vasten aard is, en aan de kleederen lang zijnen besmettenden aard behoudt.

Dit korte overzicht zal, zoo ik vertrouw, voldoende zijn, om het boven uitgesproken ongunstig oordeel over dit boekje te regtvaardigen.

Dr. RIENDERHOF.

B E R I G T E N .

BUITENLAND.

FRANKRIJK. — Het is bekend dat er voor LARREY (Senior) reeds voor eenige jaren een standbeeld is opgericht in de Militair-Geneskundige Applicatie-School *Val-de-Grace* te Parijs.

Desniettegenstaande is onlangs bij Keizerlijk besluit autorisatie gegeven tot het daarstellen van een tweede dergelijk monument voor den "Chirurgijn en Chef des armées du premier Empire," in zijne geboorteplaats Tarbes, terwijl de Commissie reeds is benoemd tot het ten uitvoer leggen van dit bevel.

v. H.

— Te Berck aan zee, een paar uur van Boulogne, op vijf uur afstands van Parijs, is dezen zomer een Kinderhospitaal geopend. De sinds enkele jaren door Dr. FERROCHAUD aldaar verkregen gelukkige genezingen van scrophuleuse kinderen bragten de plaats in een goeden naam, waartoe de eenvoudige leefwijze, zonder de gewoonlijk aan badplaatsen verbonden kostbare gemakkelikheden, bijdroeg. De aanvankelijk goed geslaagde proeve om bedeelde zieke kinderen aan de zorg van burgergezinnen aldaar toe te vertrouwen, onder het opzigt van Mr. FRÈRE, deed bij den Directeur van de dienst- der Gods- en Gasthuizen, den Heer HUSSON het plan rijpen, voor eenige der in de Parijsche Hospitalen verpleegde kinderen een Hospitaal met honderd bedden te stichten. De *Prefect der Seine* autoriseerde de vereischte uitgaven. In Maart begonnen, was het gebouw in Julij genoegzaam voltooid om de jeugdige gasten te herbergen, en mogt de Heer HUSSON bij de inwijding teregt van menigeen den dank voor dit blijk eener verlichte administratie ontvangen.

Nog onlangs wijdde MICHELET in zijne bloemrijke schetsen eenige regels aan de schildering van een Badhuis voor arme, zieke kinderen, die aan het Italiaansche strand in de zon en in de zee een nieuw leven ontvangen. Het denkbeeld is alzoo niet nieuw; moge de lezing van zijn poëtische rede het pas gegeven voorbeeld van uitvoering hier en elders navolging doen vinden.

BINNENLAND.

De Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1862, dezer dagen door de Regering bij de Tweede Kamer der S. G. ingediend; bevat natuurlijk onderscheidene posten, waarvan ter dezer plaatse melding behoort te worden gemaakt. Ten aanzien van onderscheidene daarvan, voorkomende in de begrooting van het Depart. van Binnenlandsche Zaken, komt dat te meer wenschelijk voor, omdat deze keer voorsommige onderwerpen *hoogere* sommen zijn uitgetrokken, dan tot dus verre plaats had. — Op de begrooting van het Hoofdstuk *Justitie* komt (als Art. 36) voor: Geneeskundige dienst aan de gevangenen (geneesmiddelen en Genees- en Heelkundige behandeling, aan *Burgerlijke* Geneeskunstoefenaren opgedragen voor gevangenen, waar geene Off. v. Gez. zijn gedetacheerd) *f* 14,000 (de geneesmiddelen alléén zijn uitgetrokken ad *f* 10,800). — De begrooting van het Hoofdstuk *Binnenlandsche Zaken* heeft de navolgende posten: in Art. 51, reis- en verblijf- en vacatiekosten van Genees- en Heelkundigen, wegens het assisteren bij de Zittingen van de Militieraden *f* 7,000; — Afd. IV (Medische Politie), Art. 52—57, de Prov. Geneesk. Commissiën *f* 14,000; de wering van epid. en besmett. ziekten, nihil; de bevordering der Koepokinenting *f* 2,000; de opleiding van Vroedvrouwen *f* 7,000 1); de uitoefening van toezigt over krankzinnigen enz. *f* 2,700; 's Rijks-Veeartsenij-school *f* 35,700 2); het Natuur- en Geneeskundig onderwijs

1) Daarvan als toelage aan de leerlingen *f* 5,400 en als belooningen van Leeraren en Vroedvrouwen-meesteressen *f* 1,600.

2) De voeding der zieke dieren, in de stallen der School opgenomen, is begroot op *f* 5,000.